

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. marcija 1892.

— (Iz kronike društva „Pravnika“.) V odborovi seji dne 26. prošlega meseca se je sklenilo, da društvo odpošlje dve prošnji. Jedna je obrnena do nj. ekscelece pravosodnega ministra grofa Schönborna in meri na to, da bi jeden izmed predlaganih sodnih uradnikov dobil šestmesečni dopust in v tem času uredil gradivo za terminologijski slovar ter sestavil poročilo, o katerem bode sklepati posebni enketi. Odbor ima opravičeno nadejo, da se društvu ta prošnja v kratkem izpolni. Druga prošnja pa je šla do visokega deželnega zbora kranjskega, da bi se podpora 500 glđ. za terminologijo, katera se je dovolila v prejšnjem zasedanju, ne izplačala šele, ko se terminologija izda, nego takoj v društveno razpolago. — Za letošnji shod slovenskih pravnikov, o katerem je govor v zadnjem listu, oglasil je društvenega načelnika namestnik, gosp. dr. Ferjančič poročilo „o notranjem jeziku pri sodiščih.“

— (Osobne vesti.) Imenovani so: Višji dež. sod. svetnik E. Schrey pl. Redlwerth višjim drž. pravnikom v Gradci; dež. sod. svetniki: okr. sodnik v Čresu E. Šmarda za okrož. sodišče v Gorici, okr. sodnik v Kopru A. Jakopič za okrož. sodišče v Rovinji, drž. pravd. substitut v Trstu K. vit. Defacis za dež. sod. v Trstu; okr. sodniki: okr. sod. pristav v Vel. Laščah, ozir. Novem mestu J. Kovač za Il. Bistrico, dež. sod. pristav v Ljubljani J. Hauffen za Kočevje, okr. sod. pristav v Krškem Mat. Kobal za Senožeče, okr. sod. pristav Frass za Kozje; pravni praktikant H. baron Falke pl. Lilienstein okr. sod. pristavom v Loži; namest. tajnik v Trstu Al. Fabiani okr. glavarjem v Voloski, okr. komisarja grof Margheri in M. baron Schönbberger vladnima tajnikoma za Kranjsko, vladni koncipist Alf. Pirc okr. komisarjem za Kranjsko, konceptni praktikant dr. K. Mathis vladnim koncipistom za Kranjsko; fin. prokurature pristav dr. H. Mayr tajnikom fin. prokurature v Celovci. Premeščena sta: Okr. sodnik J. Strucelj iz Il. Bistrice v Žužemperk, davčni nadzornik G. Tauzher iz Črnomlja v Kamnik. Odvetnika sta nova: dr. Al. Brenčič v Celji in dr. M. Hudnik v Ljubljani. Umrli sta: V Trstu vpok. dež. sod. svetnik K. Dejak, v Tržiču na Goriškem okr. sodnik Fr. Licen.

— (Dr. Blaž Lorković. †) Silen udarec je zadel hrvatske pravničke, hrvatsko pravno znanost: dne 17. prošlega meseca umrl je v Zagrebu dr. Blaž Lorković, vseučiliški profesor za politične znanosti, duša pravniskega društva in „Mjesečnika“, biser med pravniki hrvatskimi. Porojen je bil l. 1840. v Novem gradu pri Karlovcu, prava se je učil najprvo v Zagrebu, potem na vseučiliški Graškem, kjer je l. 1871. postal doktor prava. Takoj je začel učiti na pravoslovni akademiji v Zagrebu in ko se je l. 1874. osnovalo hrvatsko vseučilišče, imenovan je bil rednim profesorjem za politične znanosti. Poprej beletrist, bavil se je dr. Lorković od l. 1874. naprej

s pravniskimi znanostmi, sosebno s politično ekonomijo. „Pravničkomu društvu“ bil je odbornik od prvega početka, a njegovemu organu „Mjesečniku“ urednik od prve številke do danes, celih 17 let. Večja samostojna dela v stroki napisal je: „Razgovori o narodnem gospodarstvu“ (1880), „Žena u kući i u društvu“ (1883) in „Počela političke ekonomije“ (1888), vse izdala „Matica Hrvatska“. L. 1889 bil je dr. Lorković imenovan članom jugoslovanske akademije ter je zadnjič l. 1890. čital svoje akademično delo „Sedanje stanje gospodarske nauke“. Manjše sestavke priobčeval je v „Mjesečniku“ in v neodvisnih narodnih glasilih, največ politično-ekonomične razprave. Vsa njegova znanstvena dela kažejo temeljito strokovno izomiko, ljubezen do znanstvenega raziskovanja in samostojno sodbo. Dr. Lorković je bil hrvatski znanstvenik, ki je neumorno delal na to, da ima hrvatski narod svoje napredujuče pravno in državno slovstvo. Sosebno je za tem smotrom težil po „Mjesečniku“, katerega je do svoje smrti urejeval sebi in hrvatskim pravnikom v veliko čast. Da je bil tak mož kakor ustvarjen za učitelja na mladem Zagrebškem vseučilišči, umeti je lahko. In res gre nesmrtni glas za njim, da je uprav na vseučiliški stolici razvijal svoje posebne sposobnosti uma in srca, da je bil mladeži dober, a tudi strog oče. Bil je dr. Lorković sploh, o tem je vse složno, uzoren značaj v zasebnem in javnem življenji. Njegova smrt je globoko pretresla ves hrvatski narod, v prvi vrsti pa hrvatske pravnike, kateri so izgubili težko nadomestnega duševnega voditelja. Tudi pravnike slovenske boleti mora ta izguba, saj nam je vsem pri srci razvoj in napredovanje hrvatskih pravnih znanostij, saj je uprav dr. Lorković vedno gorel za pravno znanstveno vzajemnost med Hrvati in Slovenci. Vesel je pozdravljaj naše društvo „Pravnik“, ko je stopilo v življenje, zanimal je čitatelje „Mjesečnika“ za naš strokovni list in ustregel kolegijalno vsaki želji, katero smo mu naznanili. Dr. Lorković je žalibog, lahko rečemo, preminul tudi — nam.

— („Pravničko društvo u Zagrebu“) imelo je dne 20. prošlega meseca svojo letno glavno skupščino. Iz tiskanega izvestja o delovanji odborov za l. 1891. je razvidno, da je društvo stopilo v novo leto s 514 člani, da je v prošlem letu prejelo 4666 gld. 13 kr., a izdalo 4313 gld. 11 kr. ter da je koncem leta znašalo društveno imetje 7747 gld. 07 kr. V novem letu je društvu predsednik: viečnik kr. stola sedmorice, g. dr. Fr. pl. Burgstaller Remetski, namestnik predsednikov: vseučiliški profesor g. dr. Fr. J. Spevec; blagajnik: vseučiliški profesor g. dr. J. Pliverić; tajnik: kr. kotar. sudac, g. dr. M. Biščan; urednika društvenega organa „Mjesečnika“: tajnik kr. zem. vlade, g. St. Kranjčić in sod. pristav, g. dr. Jos. Šilović.

— (Právnická Jednota) v Pragi imela je dne 4. prošlega meseca svojo letno glavno skupščino, na katero je došlo 52 članov in jo je vodil starosta g. dvorni svètnik prof. dr. Randa. Iz poročila tajnika g. dra. Vanečka posnemamo, da je društvo koncem l. 1891. štelo vsega vkupe 329 članov, dohodkov imelo je 2633:46 gld., izdatkov 1662:03 gld., prebitka 971:43 gld., blagajniškega imetja 8565 13½ gld., a vrhu tega v neprodanih knjigah 5490:63 gld. Shodov je Jednota v l. 1891. imela 9 in predavali so

gg. prof. dr. Zucher šestkrat, dr. Bouchal in dr. Linhard po jedenkrat. Knjižnica se deli v knjižnico Jonakovo z 985 deli in knjižnico občo s 587 deli. V minolem letu se je „Index“ k društvenemu časopisu „Právniku“ dotiskal za letnike I.—XXV. ter pripravil za letnike XXVI.—XXX. Gosp. prof. dr. P r a ž á k, sourednik „Pravnika“, poročal je, da se je časopisa „Pravnika“ tiskalo 950 izvodov in to za člane „Právnické Jednoty“; za člane „Moravské Jednoty Právnické“ ter „Vsehrda“ in naročnike z 961 25 gld. prebitka. V načelníštvo za leto 1892. bili so izvoljeni gg.: c. kr. dvorni svètnikprof. dr. A. Randa starosto; dr. L. vit. Aull 1. namestnikom, c. kr. višjesodni svètnik K. Dreszler 2. namestnikom staroste; c. kr. avskultanta dr. F. Pantuček 1. tajnikom, dr. K. Hermann 2. tajnikom; odvetnika dr. J. Ružička in dr. E. Hermann revisorjema.

— (Mestno deleg. okrajna sodišča na Dunaji) V let. drž. zakoniku št. 36 izšla je naredba pravosodnega ministerstva z dne 3. febr. 1892., s katero se določajo za Dunaj nova mestno deleg. okrajna sodišča odnosno nova področja dosedanjim sodiščem. Naredba stopi v moč s 1. dnem aprila t. l.

— (Razpis nagrade.) „Deutscher Juristenverein“ v Pragi obhajal bode drugo leto svojo petindvajsetletnico in razpisuje zaradi tega 300 gld. nagrade za najboljšo razpravo „nauka ob intervenciji po avstrijskem materijalnem in procesovalnem pravu“. Sestavek, pisan nemški, doposlati je do dne 15. februvarja 1893. l. Odločba razsojevalcev razglasi se najkasneje do dne 30. junija 1893. l. v društvenem časopisu („Juristische Vierteljahresschrift“.) Avtorsko pravo do nagrajenega spisa obdrži pisatelj sam, vender pa ima društvo prvo pravico, da si spis pridobi ali da plača nagrado le, ako se spis priobči.

Knjižnica društva „Pravnika“.

G. Državno pravo. Upravno pravo.

1. Manz. Staatsgrundgesetze. Landesordnungen. Na Dunaji. 1861.
2. Geller: Verfassungs- und Staatsgrundgesetze. Civilrechtsgesetze. Na Dunaji. 1881.
3. Rotteck und Welcker. Staatslexicon oder Encyklopaedie der Staatswissenschaften. 15 knjig. V Altoni. 1835—1843.
4. Rotteck und Welcker. Supplemente zur I. Auflage des Staatslexicons. 4 knjige. V Altoni. 1846—1848.
5. Dr. Jan Heller. Příspěvky k nauce o narovnání vedle prava rakonskeho na základě prava obecného. V Pragi. 1880.
6. Dr. Lorenz Stein. Handbuch der Verwaltungslehre und des Verwaltungsrechts. Stuttgart. 1870.